

Column van de voorzitter (Marleen van den Berg)

Ken je dat: het lukt niet. Je komt niet op gang, zit eindeloos te staren naar je papier, je beeldscherm of waar je ook mee bezig bent. Je weet nog niet hoe groot het koper moet zijn, wat de vorm precies wordt, welke kleur je wilt gebruiken, wat dan ook. Eigenlijk weet je het gewoon niet. Wat niet? Geen idee.

Nieuwe grote dakramen geven me in ieder geval de mogelijkheid om naar buiten te staren en een vliegtuig te volgen, een meeuw, of gewoon naar de lijnen in de lucht te kijken. Tijdverspilling? Welnee, ik weet toch niet wat ik zou doen. O ja, een column... waarover? Over hoe het niet lukt, over hoe ik maar niet op gang kom, terwijl ik toch...

Wat zou ik eigenlijk? O ja, maar hoe... en daar hang ik weer. Zou je er een kunstwerk van kunnen maken, van aarzelen, even niet weten, geen inspiratie? Maar zodra je weet hoe dat moet klopt het gevoel al niet meer, want dan ben je er uit, je weet het, je ziet het, je hebt het en kunt weer verder!

Een vacuüm, nodig na het ene voor je in het volgende komt. Even echt leeg worden, het oude er uit, het nieuwe kan er in. Zo voelt het ook wel een beetje, alsof er hoognodig nieuwe lucht in moet - misschien dat ik daarom zo vaak naar boven kijk, door het dakraam wéér een vliegtuig nakijk dat wéér een ander soort streep trekt. Normaal let ik niet op de verschillen tussen vliegtuigstrepen. Zou het dat zijn, op zoek naar een andere focus mijn blik over alles dat ik tegenkom laten glijden? Zou zo vanzelf een nieuwe lijn tevoorschijn komen?

Als kunstenaar kun je pas aan de gang wanneer je dat hebt, die lijn, die richting, je drijft niet op routine. Dat vacuüm is de plaats waar het nieuwe ontstaat. Misschien moet ik gewoon nog wat meer doorwaaien, nog wat leger, alles van het vorige kwijt! Zodra je in mijn werk de strepen van vliegtuigen gaat herkennen weet je: dat moment, dat kennen we!

Nieuws van leden

Elisabeth Cooymans heeft een dubbel-cd uitgebracht met een bloemlezing uit de vele concerten en opnamen die ze maakte voor de Nederlandse omroepen. De eerste cd "Liederen met Orkest", de tweede cd 'Liederen in kleine bezetting (piano, fluit en hobo). Hoesontwerp is van Titus Swart en haar zoon Emmanuël Cooymans heeft de klankregie verzorgd. Het is te begrijpen dat Elisabeth erg trots is op deze cd. Te bestellen door € 35,00 over te maken op gironummer 10.69.06.143 van Emmanuël Cooymans, Den Bosch o.v.v. 'dubbel cd'

* *Tentoonstelling Geboorte en Doop.*

Van 28 januari t/m 6 mei 2006 organiseert het Huizer Museum te Huizen i.s.m. de Landelijke Kantvereniging LOKK de tentoonstelling 'Geboorte en Doop'. Uniek in deze tentoonstelling is de collectie doopmutsjes uit Engeland, in bruikleen gegeven door: Gwynedd Roberts en Maria S. Alkema. Die worden voor het eerst in Nederland getoond. Het museum beschikt zelf ook over een prachtige collectie doopmutsjes die eveneens in de tentoonstelling te zien zijn. Verder hebben particulieren diverse doopjurken in bruikleen gegeven. Ook in deze tentoonstelling laat het museum zien dat zij als aandachtspunten heden en verleden heeft. De oudste doopmutsjes komen uit de 18^e eeuw en er zijn ook exemplaren van nu. Naast deze prachtige collectie zijn er hedendaagse doophemden van de textielkunstenaars Marijke Jager Burggraaf en Jeannette de Wilde te zien. Zij zijn twee jaar bezig geweest met het uitwerken van concepten en het ontwerpen en maken van verschillende doophemden. Titels als: 'Confrontatie', 'het hemd is gehavend en onaf' en 'Engel', 'we mogen een beetje engel zijn'. De tentoonstelling wordt aangevuld met foto's van doopvonten uit het Gooi. Een heel diverse tentoonstelling die zeker een bezoek waard is.

Op vrijdag 27 januari 2006 werd in *De Boerderij* te Huizen de tentoonstelling officieel geopend. Daar gaf textielkunstenaar *Marijke Jager* uitleg bij het kunstproject 'doophemden' en aansluitend opende *Yvonne Krijgsman*, voorzitter van LOKK, de Landelijke Organisatie Kant Kunst, de tentoonstelling. In het museum werden daarna beschuitjes met muisjes uitgedeeld.

Bij de tentoonstelling is een folder uitgegeven.

Het Huizer Museum (Achterbaan 82, 1271 TZ Huizen) is geopend: dinsdag t/m zaterdag van 13.30 – 17.00 uur. Info bij Elganan Jelsma (conservator), e-mail: info@huizermuseum.nl
website: www.huizermuseum.nl

Verslag van de Atriumbijeenkomst (van Paul Bulten)

Op zondagmiddag 10 november j.l. vond in het sfeervolle kerkje "de Engel" in Huizen weer een geanimeerde literaire middag plaats. Er waren heel wat belangstellenden, onder wie ca 13 leden van het AKKV. Na ontvangst met een kopje koffie en cake opende John Vredevelt om 15.00 u de middag met een welkomstwoord. De middag stond in het teken van Poesjkin. De vertaler/recensent Arie van der Ent bracht ons nader tot Poeskin via diens verzen.

Als intermezzo van het programma brachten Kathinka Minzinga, mezzosopraan, en Noortje Krämer, piano, liederen van bekende en onbekende Russische componisten op teksten van Poesjkin zeer geïnspireerd tot leven; de teksten bracht Kathinka in het Russisch ten gehoor.

Meer bekende componisten waren Glinka, Rachmaninov en Rimsky-Korsakov (o.a. "op de heuvels van Georgië"). Arie van der Ent, die ook een biografie over Poesjkin schreef ("de buurman van God") liet ons in de gedichten van Poesjkin in het bijzonder twee kanten van hem zien: Poesjkin als man van de wereld, spil van de Russische poëzie, dichter/aristocraat, conservatief, maar ook revolutionair, mondaine versierder, die veel roem oogst in zijn korte leven en tenslotte sterft aan een schot in zijn buik bij zijn laatste duel; Poesjkin als eenzaam mens, monnik, balling, met de herfst als favoriete seizoen en neerslachtig in de zon en lente. Arie van der Ent sleepte ons mee in zijn enthousiasme, met zijn kennis en sappige details, door zijn voordracht van gedichten, ook in het Russisch. Na afloop was er nog een zeer geanimeerd samenzijn met drank en heerlijke hapjes. Kortom een zeer geslaagde literaire middag: degenen, die thuis zijn gebleven, hebben zich vergist.

Berichten uit de kunstwereld

** Het land van onze dromen*

Onder het motto *Droom van Italië* begint op 11 maart in het Mauritshuis te Den Haag een tentoonstelling over de liefde die kunstenaars uit noordelijker regionen eeuwenlang hebben gekoesterd voor Italië - het land van licht, warmte, kunst en cultuur. In de 16de eeuw waren het de restanten van de antieke beschaving die deze kunstenaars inspireerden, een eeuw later verheerlijkten ze het landschap, en aan het eind van de 19de eeuw beschouwden ze Italië als het ideale decor voor hun dromen. Ongeveer vijftig werken van kunstenaars uit Frankrijk, Engeland, Duitsland, Oostenrijk, Denemarken en de Nederlanden geven inzicht in de veelzijdige aantrekkingskracht die dit land op hen uitoefende. De één tekende precieze ruïnes, de ander paradijselijke landschappen. Iedereen had zo zijn eigen dromen. De tentoonstelling loopt tot en met 25 juni. Wie niet in de gelegenheid is naar Den Haag te reizen, moet het televisieprogramma *Beeldenstorm van de Avro* in de gaten houden. Op zaterdag 11 maart start de eerste van vijf afleveringen over *Droom van Italië*.

* In het Stedelijk Museum Zwolle is tot en met 5 maart de installatie *Gesmolten Geschiedenis* te zien. Theateratelier Het Wilde Oog nam het initiatief om zinnen, beelden en kledingstukken die in hoofd, hart en huis bij Heinoërs leven uit hun persoonlijke archieven te halen. In samenwerking met Zorgspectrum Het Zand gaven ze vorm aan het verzamelde materiaal. De installatie omvat drie videofilmjes, waarin onder meer te zien is hoe diverse bewoners de voorwerpen waarvan ze moeilijk afscheid kunnen nemen, in kasten opbergen. In een andere film komt een verhevigde levensloop in beeld via foto's en de inhoud van stofzuigerzakken. En de derde film legde ontmoetingen vast tussen oud en jong in de voormalige melkfabriek van Heino. De installatie is na Zwolle ook nog in diverse verpleeg- en verzorgingshuizen in de omgeving te zien, en tenslotte op de Theater4daagse in Zwolle, van 5 tot 8 oktober. Kijk voor meer informatie op www.hetwildeoog.nl.

** Spel met religieuze ruimte*

Een ruimtevullende installatie van de Zwitserse Pipilotti Rist vult tot 15 juni de Agnietenkapel van het Centraal Museum in Utrecht. Door bontgekleurde patchwork gordijnen voor de ramen en metaforen van aardse vruchtbaarheid en menselijke voortplanting doorbreekt ze het sacrale karakter van de kapel.

Het tweede deel van *Expecting*, zoals haar tentoonstelling heet, is in de benedenkapel te zien. De subtitel *One Jesus in Nature, One at the Doctor, One in the Hotel* verwijst naar een naakte, vrouwelijke Jezus die door middel van een rondcirkelende videoprojectie de muren en het gewelf aftast. Op het beeld is telkens een op de grond vallende vrouw te zien, gefilmd in een weiland, een ziekenhuis en een hotel. In de benedenkapel klinkt muziek met lage tonen, door Rist zelf gecomponeerd. De sfeer in de benedenkapel is aards. De sfeer in de bovenkapel wordt bepaald door hoge ijle meisjesstemmen die een liedje zingen. In het midden hangt een grote baarmoedervormige voile, waarop onder andere de madonna van Jan van Scorel, vlammen van een gasbrander en een meisje met haar neus tegen het raam zijn geprojecteerd.

** De charme van burgerlijkheid*

Waar komt de hernieuwde aandacht voor zowel abstracte als figuratieve schilderijen, tekeningen, collages en beeldhouwwerken vandaan? De expositie *De subversieve charme van de bourgeoisie* in het Van Abbemuseum te Eindhoven vertrekt vanuit het nu en gaat terug in de tijd, naar de 'burgerlijke' oorsprong van het museum zeventig jaar geleden. De fascinaties van een jongere generatie kunstenaars voor traditionele motieven en symboliek worden getoond in relatie tot de collectie.

** Portaal naar de hemel*

Wat gebeurt er met Rineke Dijkstra's foto van een Portugese stierenvechter als die in een vergulde 15de-eeuwse lijst wordt geplaatst? Of met de foto die Inez van Lamsweerde maakte van fotomodel Kate Moss, omkaderd door een 16de-eeuwse tabernakellijst? Is een moderne foto in een oude lijst een onverengbare combinatie of voegt de lijst juist iets toe aan de beleving van het kunstwerk? Om dat te ontdekken moet u een bezoek brengen aan de tentoonstelling *Portaal naar de hemel* in het Frans Hals Museum te Haarlem. Daar is tot en met 2 april werk van 26 hedendaagse fotografen te zien in combinatie met evenzoveel zeldzame antieke lijsten.

** Psalmen-nu*

Nieuwe berijming van alle 150 psalmen

Al vier jaar werkt het team van Psalmen voor Nu aan een nieuwe psalmberijming. Een berijming in hedendaags Nederlands, op nieuwe melodieën in de brede traditie van de moderne populaire muziek.

De eerste cd is inmiddels verschenen. Op de cd 'Tot dat het veilig is' staan zestien psalmen en een toegift. In het boek dat bij die eerste cd verschenen is, leggen de mensen van Psalmen voor Nu verantwoording af van hun werkwijze en tijdens de boekenweek, maart 2006, verschijnt de tweede cd: 'Voor niemand bang'. Beide uitgaven zijn verschenen bij uitgeverij Boekencentrum in Zoetermeer. Ze zijn te bestellen in de boekhandel en ook op www.psalmenvoornu.nl <http://www.psalmenvoornu.nl/>. Toen in mei 2003 landelijk bekend werd waar het team van *Psalmen voor Nu* mee bezig was, haalde dat alle media, van het NOS-journaal tot de nieuwtjesrubriek van de popzender MTV. De *Telegraaf* kopte: 'Popmuziek moet psalmen redden', en daar had *Psalmen voor Nu* het eerste probleem al. Hoe moest je op dat podium uitleggen dat de psalmen zichzelf wel redden, omdat God zelf ze immers in zijn eigen boek heeft gezet? En hoe leg je uit dat psalmen van tijd tot tijd opnieuw berijmen iets is dat de christelijke kerk in de loop van de eeuwen stééds gedaan heeft?

Ook binnen christelijk Nederland riep *Psalmen voor Nu* vragen op. Er zijn christenen die nauwelijks psalmen zingen. Onder hen klonk soms de vraag waarom je perse zoveel moeite wilde doen voor die oude psalmen. Je kon toch ook mooie nieuwe liedjes maken? En christenen die nog week in, week uit psalmen zingen vroegen zich soms af of het wel nodig is, zo'n nieuwe psalmberijming. Het huidige psalmboek is toch een prachtige erfenis?

De initiatiefnemers houden van de psalmen. Ze zijn ermee opgegroeid en de psalmen zijn in lange jaren zingen, in oude of nieuwe berijming, voor hen tot leven gekomen. Voor hen zijn de psalmen een liedboek dat met geen ander liedboek te vergelijken is. De psalmen laten de gelovige alle hoeken van de religieuze binnenkamer zien. De psalmdichters zijn soms ongelooflijk vertrouwd met God, en soms ook huiveringwekkend eenzaam. En alles mag uitgezongen worden, hardop. Omdat God luistert. Wie de psalmen kwijtraakt, lijdt een verlies dat door geen andere liedtraditie kan worden goedge maakt. Tegelijk stellen de mensen van *Psalmen voor Nu* vast dat de psalmen onder druk staan, terrein verliezen. Niet alleen doordat er nieuwe liedtradities opkomen, maar ook doordat de bestaande berijmingen voor veel jonge mensen niet meer aansluiten bij hun wereld. Het is hun taal niet, het is hun muziek niet. De vooroorlogse kerktaal werpt een drempel op, zodat ze niet begrijpen wat ze zingen. En de melodieën uit pakweg 1540 verschillen nogal van wat ze zelf op hun kamer draaien. Die drempels zijn te slechten, gelooft het team van *Psalmen voor Nu*. Door een berijming te maken in fris, direct en herkenbaar Nederlands. En door nieuwe melodieën te componeren, die beter aansluiten bij wat mensen thuis zoal beluisteren.

Portret Rita Hulsman (*Kathinka Minzinga*)

Discipline: schrijfster

Genre: artikelen, catalogi, publicaties, poëzie

Onze AKKV-nieuwsbrief is in haar huidige vormgeving haar elfde jaargang ingegaan. Steeds weer kijk ik met belangstelling naar de rubriek: Berichten uit de Kunstwereld. Waar kan ik heen, wat is er allemaal te doen. Nu spreek ik met degene die berichten zo trouw al die jaren voor ons bijeenprokkelt en selecteert.

Na haar opleiding aan de Academie voor Beeldende Kunsten als interieurarchitect te hebben afgerond, is Rita geleidelijk aan

in het schrijversvak gerold. Ze begon met interviews met diverse kunstenaars, die werden gepubliceerd in christelijke bladen waaronder het Centraal Weekblad. Later werd dat verbreed tot stadsmagazines en algemene bladen; zo publiceerde ze jarenlang in Arts & Auto. Daar was ruimte voor artikelen in de breedte. Toen de omvang van de artikelen werd beperkt is Rita zich gaan richten op langduriger projecten.

Het eerste project was een boek uitgegeven door de Stichting Historische Publicaties Rotterdam: "*Begraven in Rotterdam en omstreken*", verschenen in 1999. Daaropvolgend bracht zij voor de Vereniging de Terebinth een serie uit over onze Funeraire cultuur. Samen met haar zus onderzoekt ze allerlei aspecten van begraafplaatsen in de regio Zuid-Holland. In de inmiddels tien verschenen delen over deze provincie komen teksten op grafstenen, rituelen, beeldhouwwerken, architectuur, landschap, graftekens en historie aan de orde. (Informatie over de serie en bestellingen kunt u doen via terebinth@box.nl.)

Rita houdt van teksten, haar poëzie wordt geïnspireerd door wat ze ziet. Op mijn vraag of ze al een uitgever heeft gezocht voor haar poëzie antwoordt ze: "Alles heeft zijn tijd". Intussen werkt

GEZOCHT
penningsmeester
i.v.m. aftreden
Kees Verhoeve
Aanmelden/reageren bij
bestuur

ze in alle bescheidenheid door en laat ze zich niet door de waan van de dag van haar weg geraken. Wel heeft ze haar eigen werk gebundeld, met titels als *Spiegel*, *Binnenstebuiten* en *Lichtend asfalt*.

Een mooie tekst vindt ze die van Lucebert: "alles van waarde is weerloos", een tekst die niet alleen voor ons als christelijke kunstenaarsvereniging heel herkenbaar is, maar ook voor haar eigen werk.

Eén van Rita's komend projecten zal gaan over steden. Als eerste is Gouda aan de beurt. Het moet een speels boek worden. Ze hoopt er fondsen voor te vinden die de uitvoering van het project mogelijk maken. Tussendoor zijn er dan opdrachten van gemeenten die voor inventarisaties van hun begraafplaatsen graag gebruik maken van haar kennis op dit terrein, en wellicht nog eens een mooie catalogus zoals onlangs van Frans Alkemade.

Maandagmorgen

't Is ochtend boven de stad
witte lijnen snijden
de helblauwe hemel aan stukken
de naamlozen komen
hun wasgoed vergaren
en geven het mee aan de wind.

Aan de lijn leren de lappen
de klappen van het leven.

Gedroogd zwerven ze uit over de aarde
totdat ook voor hen de morgen komt
om hun wasgoed te halen.

© 2004 Rita Hulsman

Kunstenaars&Co

* Het AKKV ontving de dvd 'Toekomstbeeld, dans in een handomdraai'. In 6 minuten krijgt u een beeld van wat kunst kan betekenen buiten het podium of de galerie. Danskunstenaar Erik van Duijvenbode heeft na een afgeronde bik-opleiding (beroepskunstenaars in de klas) een interessant project opgezet voor en met basisschoolkinderen. In dit project 'Dans in een handomdraai' laat hij kinderen op een creatieve manier kennis nemen van een deel van de collectie van het Rijksmuseum. Dit project is het resultaat van de succesvolle samenwerking tussen het Rijksmuseum en Kunstenaars&CO

U kunt de dvd in bruikleen ontvangen van de redactie, adres Feike de Vries.

* In 2005 namen meer dan 1.200 kunstenaars deel aan de cursussen van Kunstenaars & Co. Het aanbod voor 2006 is verder verbeterd en vernieuwd. Zo kunnen kunstenaars bijvoorbeeld leren hoe ze moeten onderhandelen, en is er een verdiepingscursus Projectmanagement bijgekomen. Ondernemen, communiceren, samenwerken en kansen zien vormen de basis voor een succesvolle beroepsuitoefening ook, juist, voor kunstenaars. Met De Zakentest voor kunstenaars (te vinden op www.kunstenaarsenco.nl en www.beroepkunstenaar.nl) kunnen kunstenaars snel vaststellen op welke gebieden ze zich nog zouden kunnen verbeteren. Naast de feedback van kunstenaars wordt er bij het samenstellen van de cursussen gebruik van de expertise van externe docenten en onderwijsadviseurs. Op aanvraag ontvangt u een exemplaar van de brochure met cursussen. Stuur dan een e-mail naar info@kunstenaarsenco.nl onder vermelding van. 'Brochure Cursussen en Workshops'. Wilt u meer informatie? Kijk op www.kunstenaarsenco.nl of bel met De Kunstenaarslijn 09005352599 (10 ct p/m).

Tot Slot

In het volgende nummer vertelt Ank van der Ben over het 'Quakers-zijn'.

Dit nummer werd samengesteld door Rita Hulsman en Feike de Vries.

Kopij voor het volgende nummer (2-2006) moet uiterlijk voor 15 maart 2006 ingeleverd zijn bij Feike de Vries, Van Eeghenstraat 28, 2481, XS Woubrugge. Tel./fax: 0172-519105, e-mail: brief@feikedevries.nl

Website

www.AKKV.nl

Data

Best.verg.:
29 jan., 27 maart
ALV: 22 april

Atrium:

In 2006: *weekend*:
23,24, 25 juni

Bestuur:

*voorz.: Marleen van
den Berg
Aventijnhof 11
6215 ES Maastricht
tel.: 043-3440812

*secr.: Elganan

Jelsma, Azaleastr. 2,
1214 CG Hilversum
tel.: 035-6212928

*penningmeester:

Cornelis Verhoeve
banknummer:
1982.49.020
gironummer: 190475

*leden:

Machteld Teekens
Maurice Pirenne

